

Národní třída

„Valej do tebe, že si máš vzít půjčku a hypotéku a kredit. Valej do tebe, že máš nakupovat a nechat se koupit. Valej do tebe, že máš být šťastnej a roztlemenej a bezstarostnej a pozornej a hodnej. Valej do tebe, že na politiky se sice můžeš nasrat, ale to je tak to jediný, co můžeš. Valej do tebe, že jen když se zadlužíš, existuješ. Zadlužíš se a máš budoucnost, protože musíš splácet. Valej do tebe, že nic lepšího než tohle neexistuje. A když řekneš, že možná existuje, seš hned komunista nebo nácek,“ říká v nejnovější novele **Jaroslava Rudiše *Národní třída*** (vydal Labyrint) vůbec ne sympaticky hlavní postava příběhu Vandam, chlápek po čtyřicítce, který není nácek, ale obdivovatel Van Damma a poslední Římský válečník. Svým ustrojením patří již ke známému druhu Rudišových outsiderů, jako je Ole (*Konec punku v Helsinkách*) nebo Fleischmann (*Grandhotel*). Osamělý vlk, který rozumí počasí, mrakům, jilmům, ale příliš nerozumí tomuto nešťastnému způsobu světa a existence v něm. Anebo rozumí až moc dobře, jen ví, že na něm nic nezmění. Ani když poučí o životě každého, koho potká. Typickým životním prostorem Rudišových hrdinů „bez závoje“ vždy bývá periferie, okraj, konec, místa pod povrchem, místa mezi místy, nemista. Antispirituální krajiny prochnuté industrií, moderny, které postrádají klasickou *gemütlichkeit* (útlunost), a spíše jsou postromanticky ponuré. Jako sídliště, bary, stánky, metro, grandhotel Ještěd, tramvaj číslo 22, nebo bar Helsinky. Nejinak je tomu i v případě *Národní třídy*. Rudiš ani tentokrát nezklamal a zavádí čtenáře na další beznadějně místo, na sídliště na okraji města, které má svou budovatelskou slávu dávno za sebou a v jehož středu je jedinou zářící hvězdou už jen bar Severka. Kolem už pak jen samota a vyprazdňující se životy jeho obyvatel; jedinou upomínkou na jiné časy je už jen les v pozadí. Vandam je chlápek, který tady žije, má doma uklizeno, cvičí, čte knížky o válečnících, udělá dvě stě kliků denně, žije se natíráním střeš a v minulosti už utřil pár šráků, protože nějakou minulost má ve čtyřiceti už každý, tím spíše lidé, co se scházejí v Severce. Novela je psána jako rychlý záznam Vandamova naléhavého vnitřního monologu, myšlenky se zde mísí se vzpomínkami, snové obrazy s realitou, některé pravdy se stávají neúprosným refrémem. Jiné, nevyřčené pravdy si ovšem mezitím žijí svým životem, protože nejsme jen tím, za koho se považujeme, ale i tím, co o nás vědí druzí. A tak Vandam vždycky nebyl jen Římským válečníkem. Dotek Abendlandu tentokrát přichází v podobě stromu, jilmu. Stromu, který v severských legendách vystupoval jako brána mezi světem lidí a andělů a který znamená únik z tohoto světa i pro Vandama. Navzdory své určité úspornosti je *Národní třída* silná jako koncentrát. Ať už je to díky hovorové (hospodské) češtině, nebo naléhavosti výpovědi, *Národní třídu* tak lze přidat jako další dílek do mozaiky doby po revolucích a vzít ji jako jedno takové menší poučení o životě. O tom, že máslo na hlavě máme a budeme mít vždycky všichni. Že vítězství není vždycky nutně vítězstvím a porážka porážkou. „Vždycky se necháme převálcovat. Jo, možná je to cesta, jak tady přežít.“ Rudiš ukazuje, jak jsme všichni svým způsobem Vandamové. Všichni jsme hrdinové páté fronty, jen nemáme každý po ruce les, kam utéct. Nebo aspoň ten správný bar.

Sedm dní bez

Když scenáristka **Monika Peetzová** v roce 2010 stvořila *Úterní ženy*, asi netušila, jak populární se stane pestrá skupina pěti dam z Kolína nad Rýnem, které takřka desetiletí spojuje jedině – láska k francouzskému jazyku. Přítelkyně, které spojoval jazykový kurz a posléze úterní setkávání v italské restauraci, byly tehdy vyslány na pouť do Lurd. Prvotním impulsem byla podpora jedné z nich po smrti manžela, ovšem posléze se cesta stala také prostorem pro vlastní sebezpytování a přirozeně i prubířským kamenem jejich přátelství. Že je čas od času nutné a potřebné podobné věci podnikat, stejně jako se čas od času zbavit přebytečných kil a oživit přátelství společnými zážitky, dokazuje další kniha Moniky Peetzové ***Sedm dní bez*** (vydal Host v překladu Vladany Hallové), která na předcházející román volně navazuje. Místem další epizody ze života hrdinek úterních kurzů je hrad Achenkirch kdysi ve Frankách, kde se přítelkyně rozhodnou na popud jedné z nich podstoupit dobrovolný půst. Každá si ostatně najde svůj důvod. Marnivá Estella se chce vejít do nového kostýmu Chanel, Kiki zhubnout po porodu a Caroline si potřebuje srovnat myšlenky před rozvodem. Ne každý však na hrad jede jen s prostým cílem pobýt s přítelkyněmi, zklidnit ducha, zhubnout a zlepšit celkově svou kondici, nýbrž někdo i s tajným předsevzetím najít konečně svého biologického otce. Pobyt je tak plný nejen meditačních technik, terapií, jógy a čajové diety, ale také pátrání takřka detektivního. Po duchovně zaměřené Judith, kterou tíží nevěra, je tentokrát středobodem vyprávění lékařka a věčně zaneprázdněná matka čtyř dětí Eva, která náhodou objeví staré fotografie své matky z dob jejího někdejšího krátkého pobytu právě na místě pořádání půstů. Hrad Achenkirch kdysi sloužil jako ozdravovna dětí z Porúří a její matka se zde krátce učila hospodyní, předčasně však místo opustila, navíc těhotná. Vzhledem k tomu, že o své minulosti zarytě mlčí, nezbyde Evě než pátrat na vlastní pěst a místo každoročního společného výletu s přítelkyněmi je tak na světě. Zajímavé terapie a komické situace s dalšími účastníky půstu střídá hledání pamětníků ve vsi, kde padesát let nic neznamená a kde takřka jako by se zastavil čas. Stejně jako se objevují nové informace, mění se i konstalace mezi přítelkyněmi – ruku v ruce s pročišťováním těla se opět revitalizují i vztahy. Naštěstí pro čtenáře však nejde o truchlivou psychologickou záležitost, nýbrž o příběh dostatečně kořeněný humorem, příjemnou dávkou napětí a chytré načasovanými pointami. Peetzové text lze přirovnat k členité budově s mnoha zajímavými místy, kde se zároveň neztratíte. Díky drobným indiciím, které vás vždy navedou dál, je *Sedm dní bez* skoro tak zábavné jako hra na stopovanou. Není asi překvapením, že Peetzová zde aplikuje stejný a již jednou osvědčený scénář jako v případě *Úterních žen*, ten je ovšem natolik atraktivní, že by bylo třeba mnoha dalších románů, aby měl šanci se omrzet. A úterních žen je jenom pět...
SOŇA FRANKOVÁ

NOVINKA

Slovní zásoba tematicky zpracovaná pro ty, koho čeká maturita FCE zkouška úrovně B2

+ 436 interaktivních cvičení + MP3 nahrávky

Kč 289,--

Interaktivní angličtina pro předškoláky a malé školáky plná hraní a poslechu.

à Kč 249,--

www.jazykoveknihy.cz